

A large group of young people, likely a choir or dance troupe, are performing on a stage. They are dressed in dark, formal attire. The background is a brick wall with intricate, colorful light projections. The projections include a central, large, multi-colored figure that resembles a stylized human form or a religious icon, surrounded by swirling, abstract patterns in shades of blue, green, and red. The lighting is dramatic, with warm tones from the brick wall and cooler tones from the projections.

Musikk, dans og drama gir distriktene liv

Presentasjon Kompetanseforum Namdalen,
SINTEF, ved Lisa Ekmann og Arnhild Myhr
17.mars 2026

Bakgrunn

- ✓ Prosjekteier: Namdal Regionråd
- ✓ MDD-linja i Namsos har i flere tiår vært en viktig arena for kunstnerisk utvikling, lokal rekruttering og kompetansebygging i regionen.
- ✓ Hvordan har tidligere elever faktisk brukt sin kompetanse, og hvilken merverdi skaper MDD-utdanningen for arbeidsliv, kultursektor og lokalsamfunn?

Rapport

Kunstfaglig kompetanse i arbeid og lokalsamfunn basert på tidligere elevers erfaringer fra musikk, dans og dramalinja i Namsos

[Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.]

Forfattere:

Arnhild Myhr og Lisa Ekmann

Rapportnummer:

Oppdragsgiver og samarbeidspartner:

Namdal Regionråd (oppdragsgiver), Olav Duun
Videregående skole (samarbeidspartner)

Prosjektets mål og spørsmål

✓ Hovedmål

- Å dokumentere hvilken profesjonell og samfunnsmessig merverdi MDD-utdanningen i Namsos har gitt tidligere elever, arbeidsgivere og lokalsamfunn.

✓ «MDD-kompetanse»

- *En kombinasjon av kunstfaglige ferdigheter (musikk, dans, drama) og overførbare kompetanser som formidling, kreativitet, samarbeid, prosjektarbeid og scenisk trygghet – utviklet gjennom praktisk, skapende og tverrfaglig arbeid i MDD-utdanningen.*

✓ Forskningsspørsmål

- Hvordan anvender tidligere elever MDD-kompetansen i arbeidslivet – direkte og indirekte?
- Hvilke kunstneriske produkter og prosjekter har de deltatt i etter endt skolegang?
- Hvor utbredt er frivillig innsats, og på hvilke arenaer?
- Hvordan brukes MDD-kompetanse i frivillig arbeid og samfunnsengasjement?
- Hvordan varierer merverdien mellom studieretninger, kull, bosted og demografi?
- Hvilke implikasjoner har funnene for utvikling av MDD-tilbudet og regional kultur- og samfunnspolitikk?

Metode og datagrunnlag

✓ Digital spørreundersøkelse

- Avgangselever MDD-linja ved Olav Duun vgs. i perioden 1994–2020.

✓ Analyseutvalg

- 341 (52,5 % svarprosent).

✓ Utvalgets kjennetegn

- 67 % fra musikk, 33 % fra dans
- 72 % kvinner, 28 % menn
- 68 % har høyere utdanning
- Bosetting ved svartidspunkt: 32 % i Namdalen, 21 % Trondheim, 35 % utenfor Trøndelag

✓ Begrensninger

- Mulig overrepresentasjon av engasjerte tidligere elever
- Kun avgangselever (ikke inkludert de som sluttet underveis)

Direkte anvendelse av MDD-kompetanse i arbeidslivet

- ✓ 80 % av alle som har arbeidserfaring rapporterer å ha brukt MDD-kompetanse i jobbsammenheng – direkte eller indirekte
- ✓ Elevene bruker MDD-kompetansen direkte når arbeidsoppgavene er kunstfaglige, skapende eller utøvende:
 - Utøver (43 %)
 - musiker, danser, skuespiller, bandleder, instruktør m.m
 - Underviser/instruktør (53 %)
 - kulturskole, grunnskole/vgs, folkehøgskole, danse- eller musikkundervisning
 - Deltatt i kunstnerisk produksjon etter endt opplæring (66 %)
 - komposisjon, koreografi, forestillinger, tverrfaglige prosjekter
- ✓ **Kjennetegn**
 - Ofte kombinasjonsstillinger (f.eks. fast jobb + frilans).
 - Bruk av MDD som spesialisert fagkompetanse: scenisk formidling, rytmikk, dramaturgi, kunstnerisk prosessarbeid.
 - Særlig tydelig blant dem som jobber i kulturskole, kunstfeltet eller skole/oppvekstsektoren.

Indirekte anvendelse av MDD-kompetanse i arbeidslive

- ✓ MDD-kompetansen brukes i yrker uten kunstfaglig kjerne, men der ferdighetene fra MDD gir tydelig merverdi:

- Formidling og kommunikasjon (65 %)

- Trygghet på scene, presentasjon, historiefortelling, publikumsarbeid. kreativitet og idéutvikling (61 %)
- Konseptarbeid, problemløsning, design av prosesser/innhold. prosjektledelse og prosessarbeid (40 %)
- Samarbeid, koordinering, fasilitering, tverrfaglige team.

- Ledelse og strategisk arbeid (27 %)

- Trygghet, struktur, evne til å ta initiativ og drive prosesser fremover.

- Helse, omsorg og sosialt arbeid

- Bruk av musikk/bevegelse i arbeid med barn, eldre, personer med demens eller funksjonsvariasjoner.

- ✓ **Kjennetegn**

- MDD-kompetansen → høy relevans i utdanning, helse/omsorg og andre kunnskapsintensive sektorer.
- Mange oppgir at erfaring fra MDD gir mot, samarbeidsevne, kreativitet, relasjonell trygghet og struktur – ferdigheter som brukes i svært mange yrker.

Kunstnerisk aktivitet etter MDD – hva har tidligere elever produsert og deltatt i?

✓ **66 %** av tidligere elever har deltatt i minst én form for kunstnerisk produksjon etter endt skolegang.

- **Tverrfaglige- eller scenekunstprosjekter** (41 %) – deltatt i forestillinger og produksjoner
- **Arrangert forestilling** (39 %) - produsert, regissert, organisert eller gjennomført
- **Gitt ut musikk** (33 %)
- **Laget koreografi** (31 %)
- **Film, video og digitalt innhold** (24 %)
- **Andre kunstneriske produkter, visuell kunst, teaterstykker**

✓ **Kjennetegn**

- Fra profesjonelle prosjekter til frivillige kulturproduksjoner.
- Kombinasjonsroller (utøver + arrangør + produsent).
- Produksjonene foregår både lokalt, regionalt og nasjonalt – og noen ganger internasjonalt.
- MDD-elever er drivere bak både grassrotprosjekter, festivaler, skoleforestillinger og profesjonelle scenekunstproduksjoner.

Hvor utbredt er frivillig innsats, og på hvilke arenaer?

- ✓ **60 %** har deltatt i frivillig arbeid etter endt skolegang
 - 30 % er aktive nå
 - 30 % har vært aktive tidligere
 - 39 % har ikke deltatt i frivillig arbeid
- ✓ Frivillig innsats er minst like utbredt som i befolkningen generelt, selv om utvalget er langt yngre enn nasjonale frivillighetsundersøkelser.

- ✓ **På hvilke arenaer deltar de frivillig?**
- ✓ **Kulturfeltet dominerer**
 - Kulturarrangementer og festivaler (56 %)
 - Kor, korps, band, orkester (53 %)
 - Teater, dans, scenekunst (31 %)
- ✓ **Oppvekst- og nærmiljøarenaer**
 - Frivillig innsats i skole og barnehage (30 %)
 - Idrettslag (25 %)
 - Velforening / nærmiljøarbeid (21 %) (særlig utbredt i Namdalen)
- ✓ **Andre arenaer**
 - Politisk / samfunnsengasjement (22 %)
 - Sosialt arbeid (14 %)
 - Digitale medier-prosjekter (10 %)
 - Religiøse / humanitære / miljøorganisasjoner (3–9 %)

Hvordan brukes MDD-kompetanse i frivillig arbeid og samfunnsengasjement?

- ✓ 95 % av dem som har deltatt i frivillig arbeid, oppgir at de har brukt MDD-kompetansen sin i frivillig sammenheng.
- ✓ **Utøvende og skapende bidrag**
 - Utøver (67 %)
 - Kreativt arbeid (47 %)
 - Produksjonsteknisk arbeid (19 %)
- ✓ **Planlegging, ledelse og gjennomføring**
 - Arrangements- og prosjektarbeid (47 %)
 - Prosjektledelse og prosessarbeid (29 %)
 - Lederroller i frivillige kulturmiljøer og organisasjoner (16 %)
- ✓ **Formidling og pedagogiske bidrag**
 - Instruksjon og undervisning (43 %)
 - Formidling og kommunikasjon (44 %)
- ✓ **Sosiale og helsefremmende tiltak**
 - Inkludering og integrering, psykisk helse, eldreomsorg og lavterskel kultur møter (24 %).
- ✓ **Kjennetegn ved det frivillige engasjementet**
 - Bidrar både kunstfaglig og organisatorisk – ofte i kombinasjon.
 - Kombinerer estetiske ferdigheter med samarbeid, ledelse, trygghet og kreativ problemløsning.
 - Er sentrale i å skape møteplasser, inkludering og lokalt engasjement.
 - Mange opplever at MDD-utdanningen har styrket selvtillit, samfunnsengasjement og lyst til å bidra
 - økt trygghet i møte med mennesker (76 %)
 - styrket samfunnsengasjementet (nesten halvparten)

Variasjon i merverdi mellom studieretninger, kull, bosted og demografi

✓ Studieretning (musikk vs. dans)

- Musikk-elever - oftere utøvere (50 % vs. 29 %)
- Dans-elever - oftere i prosjektledelse/prosessarbeid (52 % vs. 34 %)

✓ Årskull / avgangår

- Yngre kull: mest i utdanning, mindre erfaring. Eldre kull: mer etablert i jobb og bredere bruk av kompetansen.
- De som har flyttet ut og senere returnert til Namdalen har ofte høyere utdanning (85 %).

✓ Bosted

- Namdalen: mer frivillig innsats i kor/korps og nærmiljø, høyere andel i arbeid.
- Utenfor regionen: litt mer prosjektarbeid og utdanning.

✓ Demografi

✓ Alder:

- Under 25: mest aktive i digitale og uformelle frivillige prosjekter.
- 25–34 år: mest engasjert i inkludering og engasjement lokalt
- Over 35: mest aktive i idrett, skole/barnehage og etablerte frivillighetsarenaer.

- ✓ **Kjønn:** Utvalget består av 72 % kvinner. Forskjeller mellom kjønn i hvordan MDD-kompetansen benyttes i arbeidsliv og frivillig sammenheng?

✓ Oppsummert

✓ Merverdien av MDD-kompetanse varierer:

- Musikk → utøving og produksjon,
- Dans → prosess/ledelse og koreografi.
- Eldre kull har mest «akkumulert merverdi».
- Namdal har sterk lokal merverdi (arbeid, utdanningsnivå, engasjement i lokalsamfunnet).
- Alder påvirker type engasjement – men MDD-kompetansen brukes bredt i alle grupper.

Implikasjoner for MDD-tilbudet og regional kultur- og samfunnspolitikk

✓ Synliggjør og styrk MDD som samfunnsressurs

- MDD skaper arbeidslivskompetanse, kulturkapasitet og lokalt engasjement – langt utover kunstfag.
- Et strategisk virkemiddel for regional utvikling, ikke bare et utdanningsløp?

✓ Bygg tettere koblinger mellom skole, arbeidsliv og frivillighet

- Mer praksis, samarbeid med kulturskole, kulturhus, frivillige aktører og institusjoner.

✓ Utnytt kompetansens sirkulasjon

- Mange tidligere elever vender tilbake med høy utdanning og erfaring, og kulturfaglige nettverk.

✓ Integrer MDD-kompetanse i stedsutvikling og folkehelse

- MDD-elever bidrar til inkludering, møteplasser og helsefremmende kulturaktiviteter.
- Kommunene bør bruke MDD-kompetanse i stedsutviklingsprosjekter, integrering og folkehelseprogram.

MDD i et samfunnssikkerhets- og beredskapsperspektiv

✓ NRK i dag

- Kunst og kultur er en kjerne i samfunnsberedskapen og styrker sivilsamfunnets evne til å stå gjennom kriser.
- Hvordan ivaretas dette beredskapsperspektivet i kommunene?

✓ Totalberedskapsmeldingen (2025)

- «Kulturarven er både mål, middel og motstandskraft i kriser og krig»

- ✓ MDD-kompetanse og miljøer kan styrke Norges sivile motstandskraft gjennom “myke” beredskapsressurser - ved å bygge fellesskap, demokratiske arenaer og lokal mobiliseringsevne

✓ Regjeringens nasjonale sikkerhetsstrategi fra 2025

- Behovet for et mer motstandsdyktig samfunn, der lokal tilhørighet, fellesskap, mobiliseringsevne og bred deltakelse er sentralt.
- Betydningen av et sterkt demokrati basert på tillit, deltakelse og inkludering.
- Sikkerhet er ikke bare Forsvarets ansvar, men krever innsats fra alle sektorer og lokalsamfunn.

Teknologi for et bedre samfunn